

**2020
TUTKIMUS:**

**UHKAPELIRIIPPUUUDEN
YLEISYYS JA SEN
AIHEUTTAMAT ONGELMAT
SUOMEN VENÄJÄNKIELISESSÄ
VÄESTÖSSÄ**

**VENÄJÄNKIELISTEN RAHAPELIONGELMIA
KÄSITTELEVIEN TUKI-JA
NEUVONTAPALVELUIDEN SAATAVUUDEN
KARTOITTAMINEN SUOMESSA**

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	3
Tutkimuksen pääpiirteet.....	5
Tutkimuksen organisointi ja kulku.Otos.....	6
Tutkimuksen organisointi ja kulku.....	7
Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	8
Tutkimusmetodi.....	9
Työryhmä.....	9
Tutkimustulokset.....	10
Kyselyn tulokset venäjänkielisten keskuudessa.....	10
Kyselyn tulokset suomalaisissa julkisissa organisaatioissa.....	17
Pelaajahaastattelun tulokset.....	18
Pelaajien läheisten haastattelutulokset.....	19
Yhteenveto	20
Lähdeluettelo.....	23

© Suomen Venäjänkielisten Yhdistysten Liitto FARO Ry,
Mapeli -hanke
Hitsaajankatu 6, 00810 Helsinki
www.faro.fi | www.mapeli.fi

Tekijät: Alexandra Tyun, Elizaveta Pirojenko.
Avustajat: Tatiana Glushkova, Darya Hulik.
Graafinen suunnittelu ja taitto: Victoria Kulyabkina
Teoksen kääntänyt suomen kielelle: Kristina Viinikka

Tämän teoksen alkuperäinen versio on venäjänkielinen.

ISBN 978-952-94-4953-8 (PDF)

2021

JOHDANTO

Aktiivisen rahapelien pelaamisen seurauksena on syntynyt uudenlainen riippuvuutta aiheuttava käyttäytymismalli. Kyse on peliriippuvuudesta, jolle on ominaista sosiokulttuuriset poikkeamat, ja jonka Maailman terveysjärjestö rinnastaa huume- ja alkoholiriippuvuuteen.

Suomi on rahapeleihin käytetyn rahamäärän suhteen Euroopan kärkimaita. Uhkapelit ovat Suomessa hyvin yleisiä. Ongelmapelaaminen koskettaa ainakin jossakin määrin noin 112 000 ihmistä (Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Hyvinvoinnin tutkimuskeskus). Uhkapeliriippuvuus on monimutkainen sosiokulttuurinen ja sosiopsykologinen ilmiö, jonka muodostavat pelaamiseen suoraan osallistuvat (uhkapeliriippuvaiset), mutta myös heidän perheenjäsenensä, sukulaisensa ja ystävänsä (läheisriippuvaisia). Uhkapeliriippuvuus vaikuttaa haitallisesti uhkapeliriippuvaisen läheisten hyvinvointiin. Suomessa tämän ongelman kohtaa yhteensä jopa 900 000 ihmistä. Kyseessä on todellinen ongelma, jonka hoitoa useimmissa tapauksissa vaikeuttaa asian salaaminen (Kannisto, Iida & Laine, Milla-Mari 2020).

Uhkapeliriippuvuuden seuraukset voivat olla erittäin vakavia ja ne voivat ilmetä henkisinä, fyysisinä, sosiaalisina ja taloudellisina ongelmina, joista jokainen vaatii hoidon kannalta erityistä huomiota. Yhdistettynä jo olemassa oleviin ongelmiin kuten masennukseen ja alkoholi- ja huumeriippuvuuteen, suuria vaikeuksia ilmenee hoitoon pääsyssä, sairauden diagnosoinnissa ja täysimittaisen avun tarjoamisessa.

Venäjänkielinen väestö on suomalaisten jälkeen toiseksi suurin väestöryhmä ja suurin Suomessa asuvien ulkomaalaisten ryhmä. Vuonna 2019 venäjänkielisiä oli Suomessa 81 606 mikä tekee noin 1,48% koko väestöstä (Tilastokeskus, 2018). On otettava huomioon, että noin 25 prosentille virolaisista venäjä on heidän äidinkieltensä, mikä tarkoittaa venäjänkielisten todellisen määrän olevan paljon suurempi kuin mitä Tilastokeskuksessa on virallisesti ilmoitettu (Massa, Silja). Myös venäjänkielisten suomalaisten määrä kasvaa vuosittain noin 3000:lla (Varjonen, Sirkku & Zamiatin, Aleksandr & Rinas, Marina 2017).

Rahapeliriippuvuuden yleisyydestä Suomessa venäjänkielisten keskuudessa ei ole tietoa. Pelipaikoissa voi usein kuulla puhuttavan venäjää. Monet Suomessa asuvat venäjänkieliset kertovatkin, että heidän sosiaalisessa piirissään on henkilöitä, jotka kärsivät uhkapeliriippuvuudesta. Tästä huolimatta ennen Mapeli-projektin käynnistämistä Suomessa ei ole ollut yhtäkään venäjänkielistä tukipalvelua uhkapeliriippuvuudesta kärsiville.

TUTKIMUKSEN PÄÄPIIRTEET

Tutkimuksen merkitys ja ajankohtaisuus juontuu seuraavista:

- Uhkapelit ovat hyvin yleisiä Suomessa
- Venäjänkieliset ovat toiseksi suurin väestöryhmä ja samalla suurin Suomen maahanmuuttajaryhmä.
- Venäjänkieliset muodostavat riskiryhmän puutteellisen kielentuntemuksen, kulttuuristen ja sosiaalisten ominaisuuksien sekä suomalaisen yhteiskunnan rakenteen riittämättömän tuntemisen vuoksi.

Tutkimuksen tavoitteet:

- saada tietoa niistä Suomessa asuvista venäjänkielisistä, jotka kohtaavat uhkapeliriippuvuuden omassa henkilökohtaisessa elämässään tai ovat uhkapeliriippuvuudesta kärsivän läheisiä,
- arvioida venäjänkielisten palvelujen tarvetta ja saatavuutta Suomessa venäjänkielisten julkisten organisaatioiden kokemusten ja tilastojen perusteella

Tutkimuksen kohteena ovat Suomessa asuvat venäjänkieliset joita kyseinen ongelma koskettaa. Tutkimuksen aihe on palvelutarpeen sekä palvelujen saatavuuden kartoittaminen Suomessa.

Tavoitteet määrittelevät tietyt tutkimustehtävät:

- tutkimuksen tietopohjan muodostaminen
- palvelutarpeen- ja saatavuuden tunnistaminen ja analysointi

Rahapeliriippuvuuden seuraukset on selvitettävä, jotta Suomen venäjänkielisessä väestössä ymmärrettäisiin paremmin sen aiheuttamat ongelmat.

TUTKIMUKSEN ORGANISOINTI JA KULKU.OTOS

Tämä kvalitatiivinen tutkimus tehtiin Helsingissä. Tutkimusaineiston keruun ajankohta oli 1.6.2020 - 1.12.2020. Osallistujat olivat iältään 15-60-vuotiaita. Kaikki vastaukset ovat nimettöminä. Osallistujat löydettiin sosiaalisten verkostojen, Mapeli-hankkeen mainonnan ja julkisten organisaatioiden kautta. Ensisijainen tiedonkeruumenetelmä oli suullinen ja kirjallinen kysely.

Tutkimuksen online-lomake koostui 26 kysymyksestä, joihin sai vastata nimettömästi verkossa. Kyselyyn osallistui 100 venäjänkielistä vastaajaa. Laajempiin vastauksiin käytettiin paperilomaketta. Syvällisempää ja tarkempaa analyysiä varten tehtiin haastatteluja. Haastattelu on tiedonkeruumenetelmä jossa erikoiskoulutuksen saanut haastattelija esittää suullisesti tutkimusohjelmassa määriteltyjä kysymyksiä sosiologisen tiedon keräämiseksi.

Haastatteluun osallistui kuusi henkilöä. Valintaperusteena haastatteluun oli oma kokemus uhkapeliongelmasta venäjänkielisessä yhteisössä. Osallistujia pyydettiin kuvaamaan tunteitaan ja kokemuksiaan. Osallistujat kertoivat avoimesti ja yksityiskohtaisesti henkilökohtaisia kokemuksia. Puolet osallistujista oli pelaajia ja puolet pelaajien läheisiä. Kaikki vastaukset nauhoitettiin, minkä jälkeen niistä koottiin 49 sivuinen teksti. Kyselyjen ja haastattelujen vertaaminen keskenään paljasti samanlaisia näkemyksiä ja yksityiskohtia, jotka vaativat erityistä huomiota.

Haastattelut tehtiin Mapeli-projektin työpisteissä. Jokaisen osallistujan nimettömyys taattiin, mikä mahdollisti avoimen ja luotettavan tiedonkeruun. Osallistujilla oli myös mahdollisuus jättää vastaamatta niihin kysymyksiin, jotka tuntuivat sopimattomilta tai liian tungettelevilta. Erityisen kiinnostavia olivat tapaukset joissa henkilöt, jotka eivät puhu suomea, ruotsia eivätkä englantia, kääntyivät julkisten organisaatioiden puoleen. Tarkemman tiedon saamiseksi toteutettiin tutkimus, joka koostui yhdeksästä kysymyksestä ja johon vastasi 14 suomalaista organisaatiota.

EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Tutkimukseen osallistuneiden nimettömyys säilyi. Jokaisella oli mahdollisuus olla vastaamatta kysymyksiin. Kyselyt kokosi Mapeli-projektihenkilöstö ja haastattelun suoritti Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan sosiologian opiskelija.

Tutkimuksen luotettavuutta tukee ennen kaikkea kerätyn tiedon samankaltaisuus, joka on saatu eri lähteistä kuten sosiaalisista verkostoista ja julkisilta organisaatioilta. Myös kahden eri tutkimustavan eli kyselylomakkeiden ja haastattelujen käyttö vahvistaa tutkimuksen luotettavuutta.

Haastattelujen avulla puolestaan ongelmaa pystyttiin ymmärtämään entistä paremmin. Tämä toi tutkimukseen konkreettisemmän ja yksityiskohtaisemman näkökulman ja käsityksen.

TUTKIMUSMETODI

Aineisto analysoitiin kvalitatiivisen sisällönanalyysin avulla. Perinteisesti sisällönanalyysi ymmärretään tutkimusmenetelmäksi objektiivisen, systemaattisen ja kvantitatiivisen aineiston nimenomaisen sisällön kuvaamiseen (Alekseev A.N. Sisällönanalyysi, sen tehtävät, objektit ja keinot, Bogomolova I. N., Stefanenko T.G. Sisällönanalyysi, Dmitriev ja Sisällönanalyysi: ydin, tehtävät, menettelytavat).

Tätä aihetta tutkiessa sisällönanalyysin kohteena voi olla mikä tahansa kirjattu viestintä (litteroidut audiotallenteet, kirjalliset asiakirjat ja tekstit, videotallenteet jne.) Tutkimuksen sisällönanalyysin kohteena ovatkin online-kyselyjen, haastattelujen ja julkisten organisaatioiden kyselylomakkeiden vastaukset. Menetelmän spesifisyys on siinä, että tutkija “kääntää” suullisen tiedon “objektiivisemmaksi”, sanattomaksi muodoksi (ennen kaikkea kvantitatiiviseksi), jolloin teksti ikään kuin “nousee” ei-tekstuaaliseen todellisuuteen (sosiaalinen todellisuus kaikessa monimuotoisuudessaan). Laadukas sisällönanalyysi tähtää nimenomaan tutkittavien ilmiöiden ymmärtämiseen. Se analysoi näiden välisiä suhteita ja prosesseja; se orientoituu kattamaan tutkittujen ilmiöiden koko joukon ja monimutkaisuuden ja on tarkoitettu yksittäisten tapausten tutkimiseen.

Työryhmä

Tutkimuksen on koornut, käsitellyt ja analysoinut Mapeli-projektin työryhmä johon kuuluu: Alexandra Tyun, Elizaveta Pirojenko, Darya Hulik ja Victoria Kulyabkina.

Haastattelun suoritti Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan sosiologian opiskelija Tatiana Glushkova.

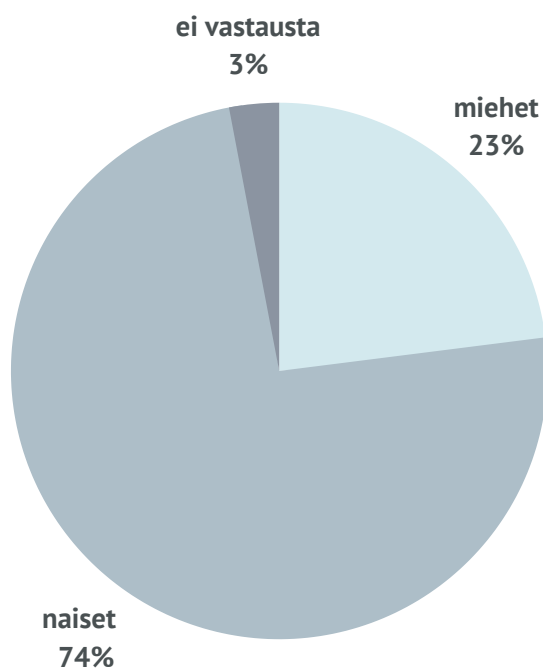

TUTKIMUSTULOKSET

KYSELYN TULOKSET VENÄJÄNKIELISTEN KESKUUDESSA

Verkkokyselyyn osallistui 100 venäjänkielistä. Kyselylomake koostui 26 online-kysymyksestä, joihin sai vastata nimettömästi.

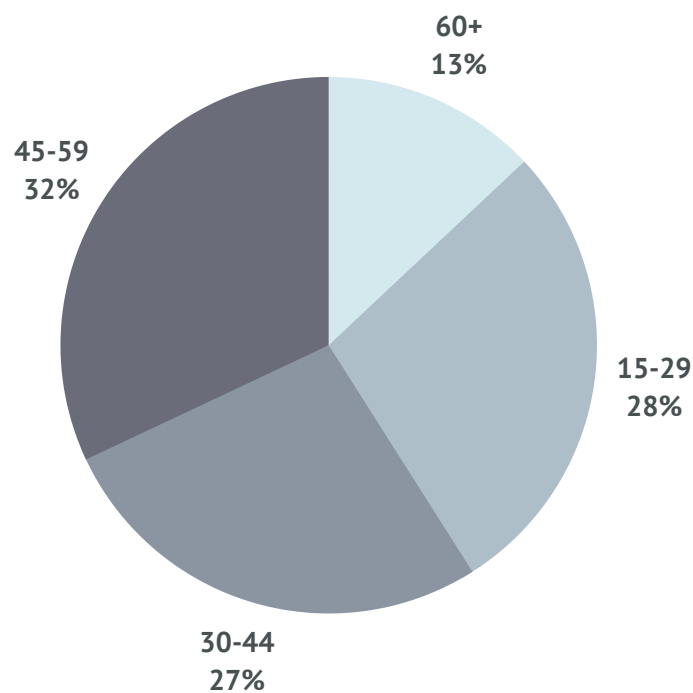
Tarkastellaan tarkemmin kyselyn osallistujia, joista 74% oli naisia.

Kuvio 1. Vastaajien jakauma sukupuolen mukaan (23% miehet; 74% naiset; 3% ei vastausta)

TUTKIMUSTULOKSET

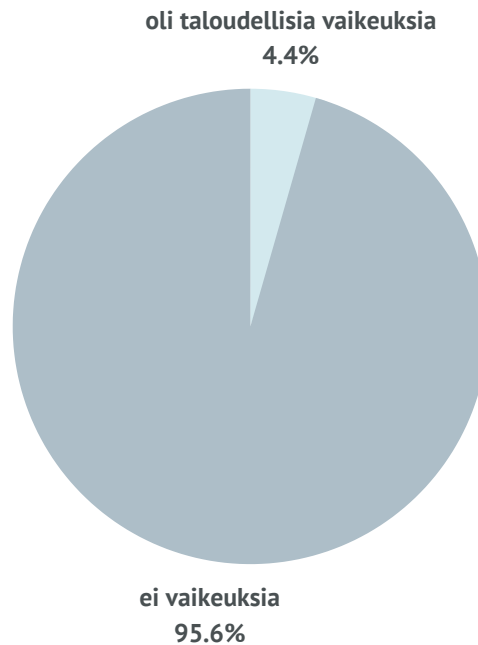
Osallistujien ikähaarukka oli 15-60 vuoden välillä. Suurin osa vastaajista (32%) oli keski-ikäisiä. Heistä seuraavaksi eniten vastaajia oli nuoremmissa, 28% ja 27%. Vuodesta 2020 lähtien Maailman terveysjärjestön (WHO) luokituksen mukaan nuoreksi iäksi lasketaan 18-44-vuotta. Iäkkäiden vastaajien osuus oli 13%.

Kuvio 2. Vastaajien jakautuminen iän mukaan (32%, 45-49-vuotiaat; 27%, 30-44-vuotiaat; 28% 15-29-vuotiaat; 13%, 60+-vuotiaat)

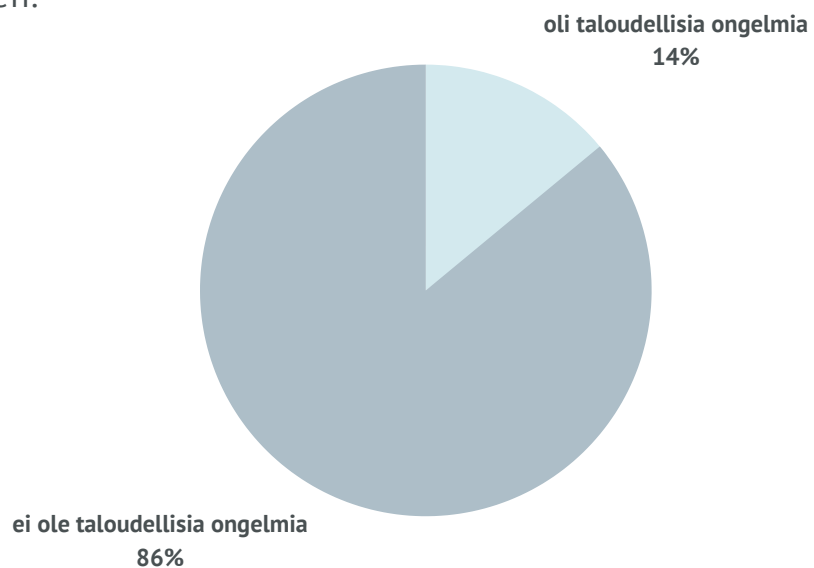
Sähköisten kyselylomakkeiden avulla onnistuttiin selvittämään, että 4 prosentilla vastaajista oli rahapeli riippuvuudesta johtuvia taloudellisia ongelmia viimeisten 12 kuukauden aikana tai reilu vuosi sitten.

TUTKIMUSTULOKSET

Kuvio 3. Rahapelien aiheuttamat taloudelliset ongelmat viimeisten 12 kuukauden aikana tai yli vuosi sitten (96% vastaajista, ei taloudellisia vaikeuksia tai ei osannut vastata; 4% vastaajista oli taloudellisia komplikaatioita uhkapeliriippuvuuden vuoksi viimeisten 12 kuukauden aikana)

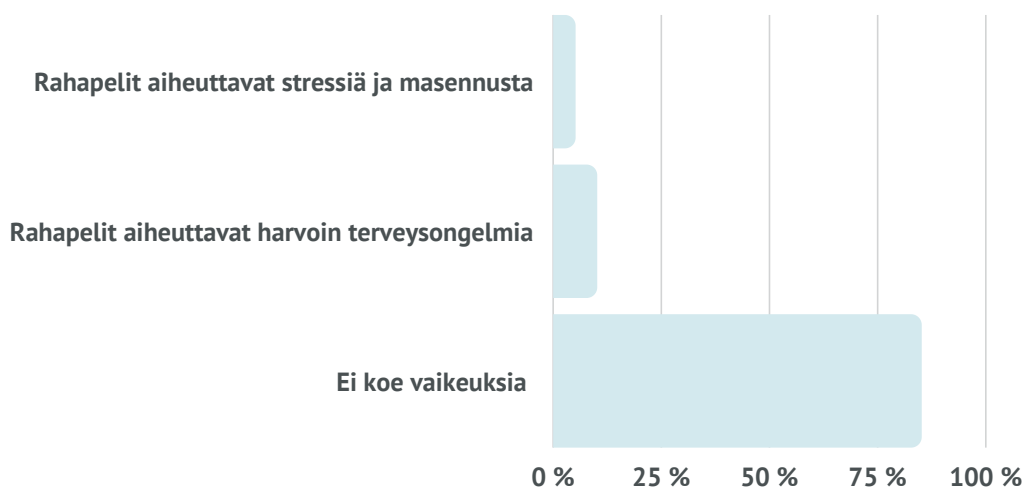
Yli 14 prosentilla oli taloudellisia ongelmia läheisensä uhkapeliriippuvuuden vuoksi viimeisten 12 kuukauden aikana tai yli vuosi sitten.

Kuvio 4. Taloudelliset ongelmat, jotka johtuvat läheisen uhkapeliriippuvuudesta viimeisten 12 kuukauden aikana (86% ei taloudellisia ongelmia tai ei osannut vastata; 14% oli taloudellisia ongelmia läheisensä uhkapeliriippuvuuden takia).

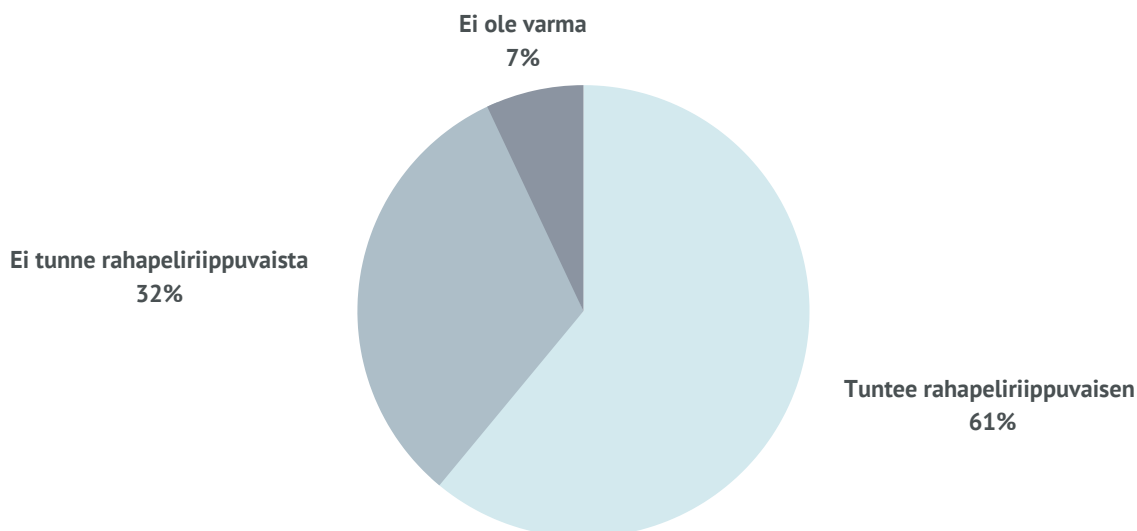
TUTKIMUSTULOKSET

5% kyselyyn vastanneista kertoi uhkapelaamisen aiheuttaneen heille usein terveysongelmia, stressiä tai ahdistusta. Vastaajista 10% pelasi harvoin, mutta koki samanlaisia ongelmia.

Kuvio 5. Rahapelien aiheuttamat terveysongelmat (85% vastaajista ei koe vaikeuksia; 10% vastaajista uhkapelit aiheuttavat harvoin terveysongelmia; 5% vastaajista uhkapelit aiheuttavat usein terveysongelmia (stressiä tai ahdistusta).

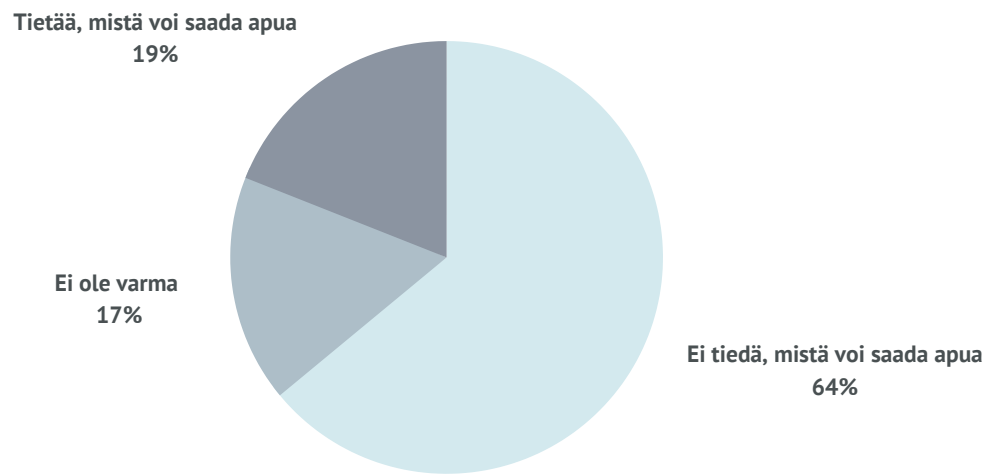
Haastatelluista 61% tuntee henkilökohtaisesti henkilöitä, joilla on uhkapelihimoa (uhkapeliriippuvaiset) ja 7% vastanneista ei ole varma tunteeko tällaisia tai ei tunne henkikökohtaisesti.

Kuvio 6. Uhkapelien pelaaminen (61% vastaajista tuntee uhkapeliriippuvaisen; 32% vastaajista ei tunne uhkapeliriippuvaista; 7% vastaajista ei ole varma tunteeko uhkapeliriippuvaisen)

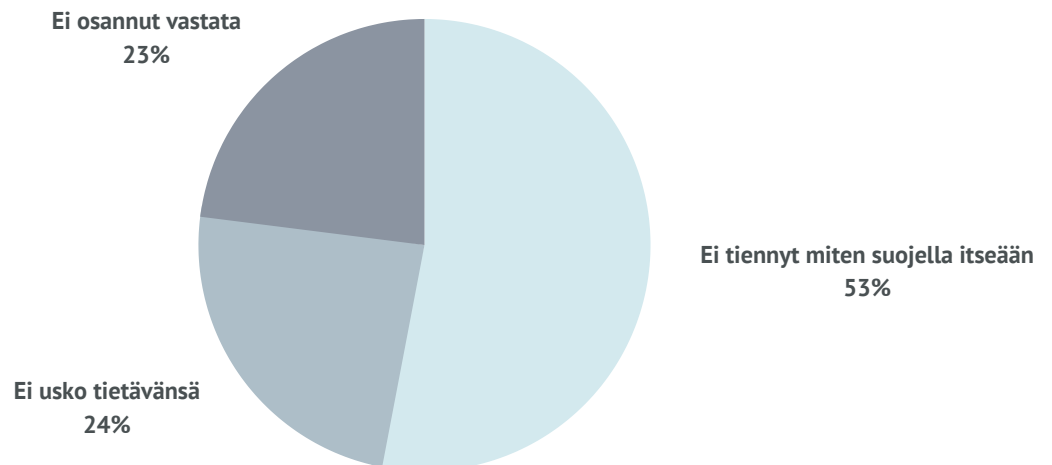
TUTKIMUSTULOKSET

Vastaajista 64% ei tiedä, mistä voi saada apua ja tietoa uhkapelaamiseen. 17% ei ole varma siitä minne ohjata peliriippuvainen tai miten muuten auttaa tällaista henkilöä.

Kuvio 7. Tietoisuus auttamisen mahdollisuuksista (64% vastaajista ei tiennyt, mistä voi saada apua; 19% vastaajista tietää mistä voi saada apua; vaaleanpunainen: 17% vastaajista ei usko tietävänsä mistä voi saada apua).

Vastaajista 53% ei tiennyt, miten suojella itseään peliriippuvaiselta läheiseltään. Vastaajista 23% ei osannut sanoa onko heillä tietoa näistä asioista.

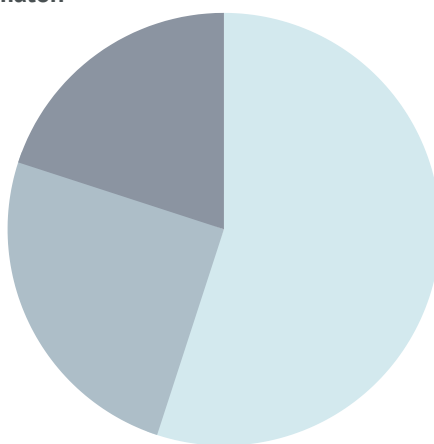
Kuvio 8. Tietoisuus ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä: 53% vastaajista ei tiennyt miten suojella itseään; 24% vastaajista ei usko tietävänsä; 23% vastaajista ei osannut vastata)

TUTKIMUSTULOKSET

55% vastaajista oli sitä mieltä, että heidän läheisensä tarvitsee venäjänkielistä tukipalvelua peliriippuvuuteensa, kun taas 25% ei osannut vastata.

Palvelu ei ole välttämätön
20%

Ei osannut vastata
25%

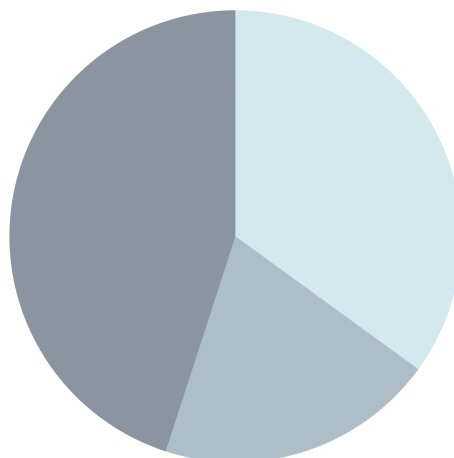

Tarve on välttämätön
55%

Kuvio 9. Venäjänkielisen palvelun tarve (55% vastaajista oli sitä mieltä, että venäjänkielisen palvelun tarve on välttämätön; 20% vastaajista oli sitä mieltä, että se ei ole välttämätöntä; 25% vastaajista ei osannut vastata).

Vastaajista 35% vastasi, että he itse tarvitsevat apua tai tukea peliriippuvuutensa ongelmien ratkaisussa. 20% vastaajista ei osannut vastata kysymykseen.

Ei tarvitse tukipalveluja
45%

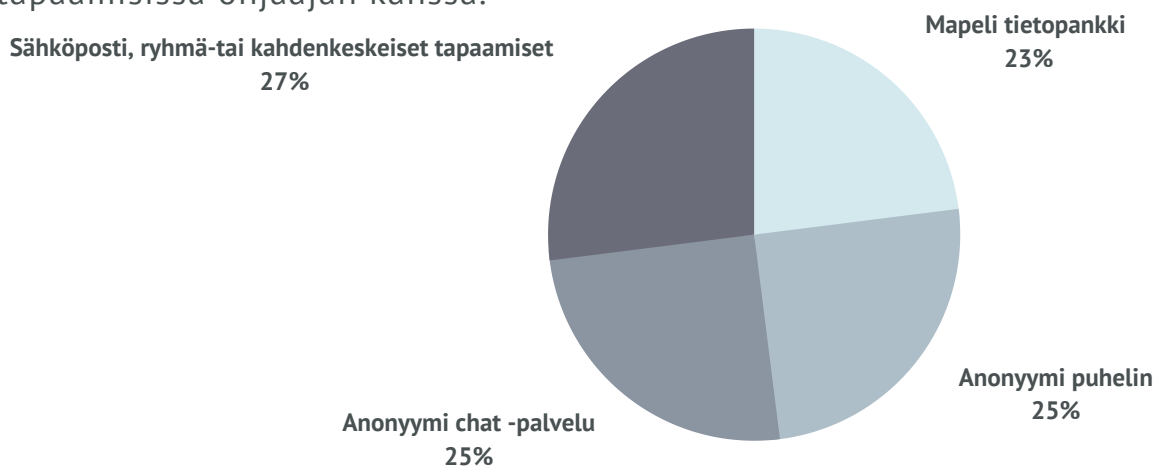
Tarvitsee apua tai tukea
35%

Ei osannut vastata
20%

Kuvio 10. Tukipalvelujen tarve (45% vastaajista ei tarvitse tukipalveluja; 35% vastaajista tarvitsee apua tai tukea; 20% vastaajista ei osannut vastata).

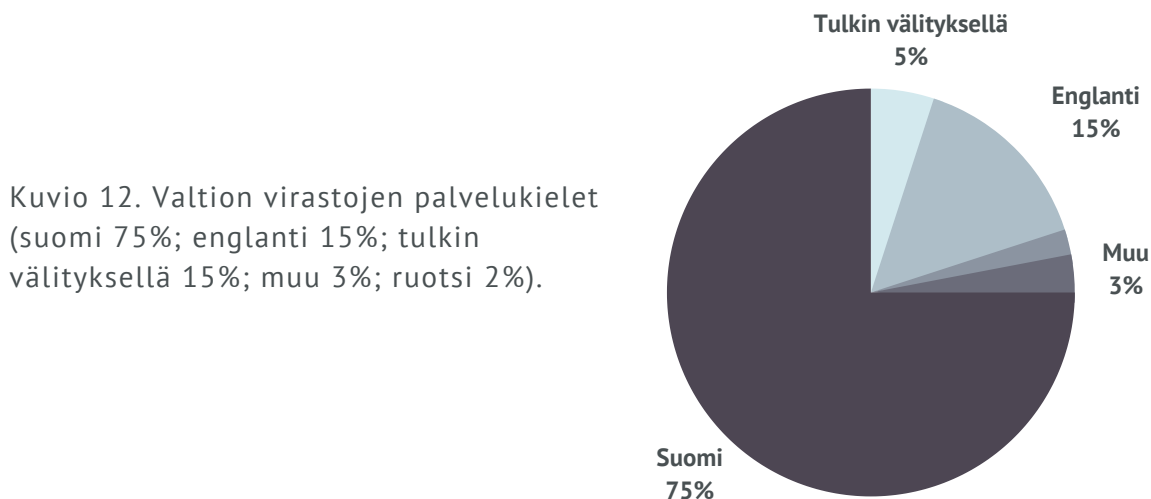
TUTKIMUSTULOKSET

Puolet haastatelluista kertoi aikovansa käyttää puhelinpalvelua ja chat-palvelua nimettömänä (25% kumpaakin). Lisäksi 23% vastaajista sanoi aikovansa käyttää Mapeli-tietokantaa. Loput vastaajista aikoo olla yhteydessä sähköpostitse, ryhmä-tai kahdenkeskisissä tapaamisissa ohjaajan kanssa.

Kuvio 11. Kaavio aikomuksesta kääntyä Mapelin tarjoamien tukipalvelujen puoleen (anonyymi puhelinpalvelu 25%; anonyymi chat-palvelu 25%; tietokanta (tilastot ja tutkimukset) 23%; henkilökohtaiset tapaamiset 8%; muu 8%, sähköposti 8%; ryhmätapaamiset ohjaajan kanssa 3%).

Venäjänkielisten tuki- ja neuvontapalvelujen tarpeellisuus ja ajankohtaisuus perustuu siihen, että venäjänkieliset eivät saa palvelua omalla äidinkielellään. Vastaajista 5% kertoi olevansa tekemisissä valtion virastojen kanssa tulkin välityksellä, koska valtaosa palveluista (75%) on saatavissa vain suomeksi.

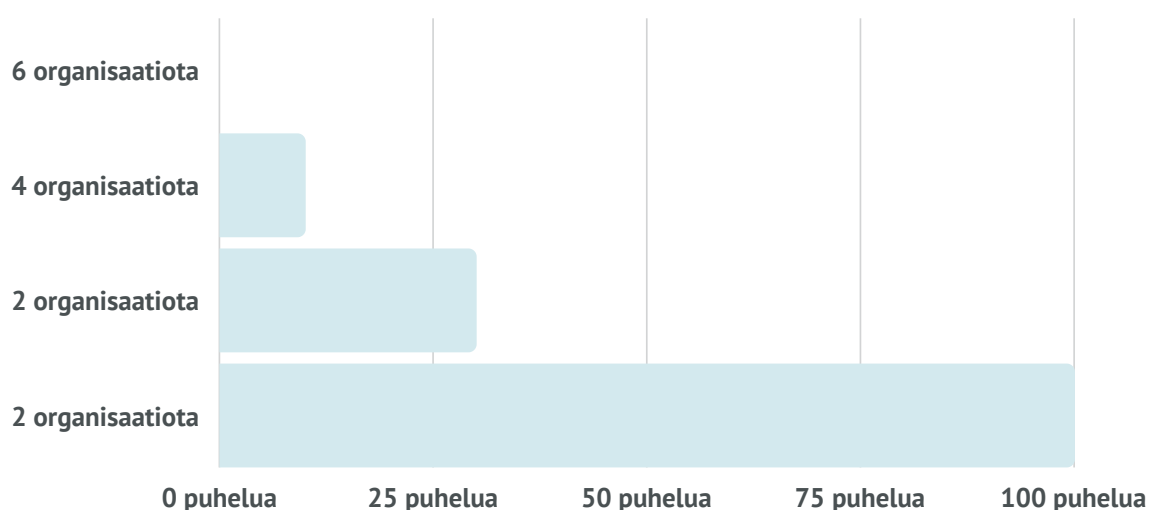
Kuvio 12. Valtion virastojen palvelukielet (suomi 75%; englanti 15%; tulkin välityksellä 15%; muu 3%; ruotsi 2%).

TUTKIMUSTULOKSET

KYSELYN TULOKSET SUOMALAISISSA JULKISISSA ORGANISAATIOISSA

Tutkimukseen osallistui 14 suomalaista julkista organisaatiota, joista 6 käsitteli venäjänkielisiä ja 4 venäjänkielisiä virolaisia.

Organisaatioista 11 ilmoitti kykenevänsä tunnistamaan uhkapeliriippuvuuden ongelmat ja 13 ilmoitti tietävänsä miten auttaa tai mistä voi pyytää apua. Meitä kiinnosti myös avunpyyntöjen määrä vuoden ajalta.

Kuvio 12. Organisaatiolle osoitettujen avunpyyntöjen määrä vuoden ajalta.

- 6 organisaatiota- 0-10 puhelua.
- 4 organisaatiota-10-30 puhelua.
- 2 organisaatiota- - 30-50 avunpyyntöä.
- 2 organisaatiota- yli 100 avunpyyntöä vuodessa.

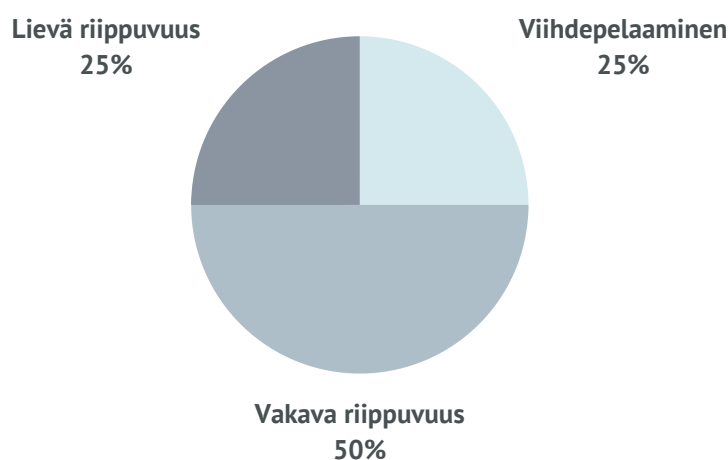
Erään julkisen organisaation työntekijä totesi, että kaikilla maahanmuuttajien kieliryhmillä on ongelmia uhkapeliriippuvuuden kanssa. Hän huomautti, että tukipalveluja on saatavilla rajoitetusti maahanmuuttajan äidinkielellä.

TUTKIMUSTULOKSET

PELAAJAJAASTATTELUN TULOKSET

Pelaajakyselyn tulosten perusteella oli mahdollista tehdä johtopäätöksiä vastaajien pelaamisen vakavuudesta. Alla oleva kuvio havainnollistaa haastateltujen pelaajien pelaamisen luonteen ja riippuvuuden vakavuusasteen.

Kuvio13. Pelaajan riippuvuuden vakavuuden aste (50% vakava riippuvuus; 25% lievä riippuvuus; 25% viihdepelaaminen)

Jokainen peliriippuvainen vastaaja tunsi ainakin yhden muun henkilön, jolla oli ongelmia peliriippuvuuden kanssa. Jokainen vastasi myös, että luottamuksen puute kalvaa läheisiä ihmissuhteita ja että he tunsivat jatkuvia pelon, ahdistuksen ja syyllisyyden tunteita.

Suurin osa pelaajista kertoi myös, että suurimman osan ajasta ja rahasta pelaamiseen käytettiin silloin, kun oli eniten henkisesti kuormittava elämänvaihe. Ukkapelaaminen oli tapa lievittää stressiä ja unohtaa ongelmat.

Lähes puolet vastaajista oli käyttänyt jopa asumiseen ja ruokamenoihin tarkoitetut rahansa peliautomaatteihin. Kerralla käytetty rahasumma on voinut olla 2000 eurosta 6000 euroon. Aikaa pelaamiseen saattoi kulua puolesta tunnista 6 tuntiin päivässä. Suurin osa vastaajista otti velkaa. Yhden vastaajan velka oli jopa 25 000 euroa.

TUTKIMUSTULOKSET

UHKAPELIRIIPPUVAISTEN LÄHEISTEN HAASTATTELUTULOKSET

Pelaajien läheiset olivat yhtä mieltä siitä, että peliriippuvuus vaikuttaa negatiivisesti perhesuhteisiin: luottamus kärsii, pelko, häpeä ja riidat sekä epävakaa taloudellinen tilanne aiheuttavat jatkuvasti huolta.

Kaikille oli selvää, että uhkapeliriippuvuus on konkreettinen ongelma, jota on vaikea käsitellä yksin. Yksi haastatelluista kertoi joutuvansa perheväkivallan uhriksi silloin kun pelattiin suuria summia. Vallitseva perhetilanne vaikuttaa myös lasten hyvinvointiin.

E erityisesti mainittiin velat ja lainat, jotka perheen on maksettava yhteisillä ponnisteluilla vuosikymmenien ajan.

Aineisto kerättiin ja analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin avulla. Tutkimustuloksista voidaan päätellä, että uhkapeliriippuvuus koskettaa Suomessa asuvaa venäjänkielistä väestöä sekä pelaajina että pelaajien läheisinä, ja että venäjänkielisille neuvonta- ja tukipalveluille on tarvetta.

Uhkapeliriippuvuus vaikuttaa negatiivisesti pelaajan ja tämän läheisten mielenterveyteen. Se näkyy myös pelaajan sosiaalisessa elämässä luottamuksen puutteena ihmissuhteissa sekä jatkuvana stressinä. Pelaajat velkaantuvat usein vuosikausiksi.

Suurin osa venäjänkielisistä tutkimukseen osallistuneista (64%) ei tiennyt mistä voi pyytää apua, minne ohjata peliriippuvuudesta kärsivä henkilö tai miten suojella itseään, jos läheisellä on peliongelma (53%). Taloudellisia vastoinkäymisiä oli 4 % pelaajista ja 14 % vastaajista niitä oli läheisen uhkapeliriippuvuuden vuoksi viimeisten 12 kuukauden aikana tai yli vuosi sitten.

Suomessa on uhkapeliriippuvuudesta kärsiville suunnattuja tukipalveluja kuten Peluuri tai Peliklinikka. Palveluja on saatavana pääasiassa suomeksi, mutta jonkun verran myös ruotsiksi tai englanniksi. Muuta kieltä äidinkielenään puhuville maahanmuuttajille kuten venäjänkielisille, ei ole tukipalveluja heidän omalla kielellään.

Venäjänkielinen väestö on suomalaisten jälkeen toiseksi suurin väestöryhmä ja suurin Suomessa asuvien ulkomaalaisten ryhmä.

Outi Kähäri kirjoittaa väitöskirjassaan, että yksi venäläisen kulttuurin ominaispiirre on pelko ja epäluottamus valtiota ja valtion tarjoamia sosiaalipalveluja kohtaan (Kähäri, Outi, 2017). Tämä käy ilmi myös venäläisessä tutkimuksessa (N.V.Baryshnikov, M.V.Gligich-Zolotareva, N.V.Bublchenko, Yu.S. Leonov, N.I.Lukyanova, Yu.V.Malinkina, O.Yu.Sundatova 2020). Suomalaisten luottamus valtioon, sosiaaliseen järjestelmään ja muihin ihmisiin yleisesti on melko korkea, mikä on omiaan vaikuttamaan myönteisesti koko kansakunnan hyvinvointiin (Blomqvist, Kirsi-Marja).

Tilastotietojen mukaan maahanmuuttajat, mukaan lukien venäjänkieliset, muodostavat yhden riskiryhmistä. Monet venäläiset eivät ole integroituneet yhteiskuntaan ja ovat siten edelleen erillinen ihmisryhmä. Suurimmalla osalla venäjänkielisistä ei ole riittävästi ymmärrystä Suomen laista ja suomalaisen yhteiskunnan rakenteesta (Varjonen, Sirkku & Zamiatin, Aleksandr & Rinas, Marina 2017). Vaikka Suomessa on melko paljon venäläisiä ja venäjänkielisiä, nämä eivät muodosta yhtä yhtenäistä ryhmää (Varjonen, Sirkku & Zamiatin, Aleksandr & Rinas, Marina 2017). Monet maahanmuuttajat kokevat taloudellista ja sosiaalista epävarmuutta (Kähäri, Outi 2017).

Viimeaikaisten tutkimusten mukaan venäläisten taloudellinen tilanne ei ole parantumaan päin, mikä aiheuttanee ongelmia sekä yksilöille että koko kansantaloudelle. Venäläiset pelkäävät hylätyksi tulemista suomalaisessa yhteiskunnassa, mikä estää sopeutumisen (Varjonen, Sirkku & Zamiatin, Aleksandr & Rinas, Marina 2017). Myös venäläisen kulttuurin ominaispiirre pitää ongelmat visusti lähipiirissä johtaa avun pyytämättä jättämiseen. Uhkapeliriippuvuudesta ei puhuta avoimesti.

Suomalaisilla julkisilla organisaatioilla on vain vähän yhteistyötä venäjänkielisten organisaatioiden kanssa keskinäisen ymmärryksen puutteen vuoksi, vaikka monet suomalaiset organisaatiot ovatkin suhtautuneet yhteistyöhön myönteisesti. Ongelma onkin siinä, että monet venäläiset järjestöt eivät ole valmiita aktiiviseen yhteistyöhön edes keskenään.

Cultura-säätiön teettämän tutkimuksen mukaan venäläisillä organisaatioilla ei ole riittävästi tietotaitoa saati halua tai kiinnostusta venäjänkielisten integraation edistämiseksi. Tämän lisäksi monilla venäläisillä järjestöillä on liuta muita ongelmia, kuten kielimuuri, kulttuurierot, työvoiman puute, toimitiloihin liittyvät ongelmat sekä rahoitusongelmat (Varjonen, Sirkku & Zamiatin, Aleksandr & Rinas, Marina 2017).

Mapeli-hanke käynnistettiin vuonna 2020. Hankkeen päätavoitteena on tarjota apua ja tietotukea venäjänkielisille uhkapeliriippuvaisille sekä heidän läheisilleen. Tulevaisuudessa tutkimuksen tuloksia voidaan käyttää Suomen venäjänkielisen väestön uhkapeliriippuvuuden analysointiin ja uhkapeliriippuvuuden tarkasteluun ilmiönä, joka vaikuttaa suureen määrään ihmisiä ja siten hyvin kielteisesti yhteiskunnassa vallitsevaan yleiseen hyvinvointiin.

Venäjänkielisen väestön tutkimus voi edesauttaa “kulttuurimurrosta”, koska tällä hetkellä Suomessa ei ole ollut yhtäkään virallista tutkimusta venäjänkielisten uhkapeliriippuvuudesta eikä yhtäkään venäjäksi saatavilla olevaa tukipalvelua. Tällainen tutkimus voi auttaa syventämään venäjänkielisten ja heidän tilanteensa ymmärtämistä Suomessa. Tutkimuksen tulokset voivat olla hyödyllisiä myös sosiaalipalvelujen jatkokehitykselle tällä alueella.

LÄHDELUETTELO

- 1. Blomqvist, KirsiMarja n.d. LUOTTAMUS SUOMEN KILPAILUEDUN JA HYVINVOINNIN LÄHTEENÄ. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Saatavana**
<<https://vm.fi/documents/10623/10841416/Blomqvist-luottamus-kilpailuedun-lahteenä.pdf/a70d0ace-de43-14cc-51c2-72240af8573c/Blomqvist-luottamus-kilpailuedun-lahteenä.pdf>> Luettu 5.3.2020
- 2. Castaneda, Anu & Larja, Liisa & Nieminen, Tarja & Jokela, Satu & Suvisaari, Jaana & Rask, Shadia & Koponen, Päivikki & Koskinen, Seppo 2014. Ulkomaalaistaustaisten psyykinen hyvinvointi, turvallisuus ja osallisuus. Tutkimus. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos.** <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/127023/URN_ISBN_978-952-302-535-6.pdf?sequence=2> Luettu 5.3.2020
- 3. Kannisto, Iida & Laine, Milla-Mari 2020. Rahapeliongelman vaikutukset läheisiin. Opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulu.**
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/339221/kannisto_iida_laine_milla-mari.pdf?sequence=2> Luettu 5.3.2020
- 4. Kähäri, Outi 2017. Luottamus venäläistaustaisten ja kantasuomalaisten työelämän suhteissa. Turun yliopisto.**
<<https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/144137/AnnalesC445Kähäri.pdf?sequence%3D1%26isAllowed%3Dy>> Luettu 5.3.2020
- 5. Massa, Silja n.d. Viron Venäjänkieliset ovat eläneet omassa kuplassaan - mutta uusi sukupolvi haluaa kuplat rikki ja lapsensa kaksikielisiin kouluihin. Yle.**
<<https://yle.fi/uutiset/3-10485802>> Luettu 5.3.2020
- 6. Peliriippuvuudesta tuli sairaus 2018. Tiede.**
<<https://www.tiede.fi/artikkeli/uutiset/peliriippuvuudesta-tuli-sairaus>> Luettu 5.3.2020
- 7. Rahapeliongelma 2020. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.** <<https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/rahapelit>> Luettu 5.3.2020

8. Shenshin, Veronica 2008. VENÄLÄISET JA VENÄLÄINEN KULTTUURI SUOMESSA. Helsingin yliopisto Aleksanteri instituutti <https://um.fi/documents/35732/48132/raportti__venäläiset_ja_venäläinen_kulttuuri_suomessa> Luettu 5.3.2020

9. STT 2018. Venäjänkielisen väestön lukumäärä jatkaa kasvuaan – perhe on usein syy muuttaa Suomeen.SSS.fi. <<https://www.sss.fi/2018/02/venajankielisen-vaeston-lukumaara-jatkaa-kasvuaan-perhe-on-usein-syy-muuttaa-suomeen/>> Luettu 5.3.2020

10. Ulkomaan kansalaiset. 2019. Tilastokeskus.
<<https://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaan-kansalaiset.html>> Luettu 5.3.2020

11. Varjonen, Sirkku & Zamiatin, Aleksandr & Rinas, Marina 2017. Suomen Venäjänkieliset: tässä ja nyt. Tilastot, tutkimukset, järjestökentän karkoitus. Cultura-säätiö <https://culturas.fi/wp-content/uploads/2020/05/Venajankieliset_Suomessa_fi.pdf> Luettu 5.3.2020

12. Alekseev A.N. Sisällönanalyysi, sen tavoitteet, kohteet ja keinot / Kulttuurin sosiologia. 1974. - Nro 1. - S. 131-162. Luettu 5.3.2020

13. Baryshnikov N.V., Gligich-Zolotareva M.V., Bublchenko N.V., Leonov Yu.S., Lukyanova N.I., Malinkina Yu.V., Sundatova O.Yu. 2020. Luottamus - kriittinen tekijä strategisten tavoitteiden saavuttamisessa, SOSIOEKONOMINEN JA POLIITTINEN KEHITYS NEUVOSTOLIITTOVALTION FEDERATION KOKOUS. VENÄJÄN FEDERAATIO. Moskova. Venäjän Federaation kokous.
<<http://council.gov.ru/media/files/ZuyffAndc55HCTkMIVsA5A1r22tq2ZQx.pdf>> Luettu 5.3.2020

14. Bogomolova I.N., Stefanenko T.G. Sisältöanalyysi: Erityinen käytännön kurssi sosiaalipsykologiasta, 1992. Luettu 5.3.2020.

15. Dmitriev I. Sisällönanalyysi: olemus, tehtävät, menettelytavat, 2005. Luettu 5.3.2020.